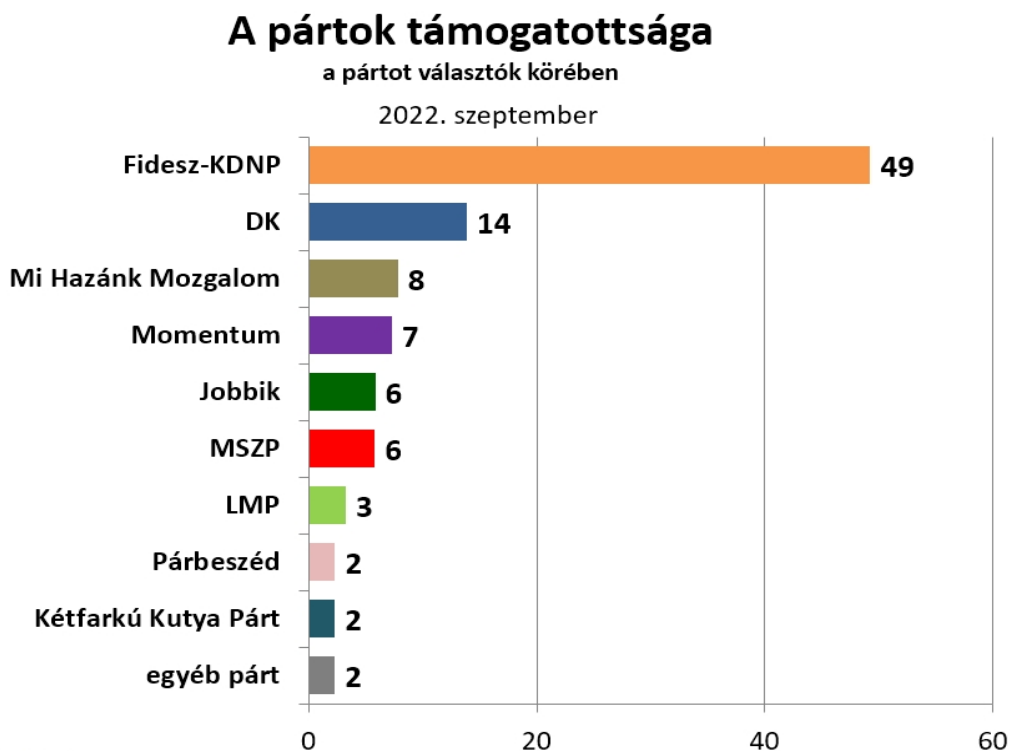

Tájkép csata után...

A 2022 áprilisi országgyűlési választások után a Szociális Demokráciáért Intézet első alkalommal 2022. szeptember 14-22 között végzett személyes megkérdezéssel kutatást az ország felnőtt népességét reprezentáló 1000 fős mintán. Az adatfelvételt a Závecz Research végezte, az írásban közölt grafikonok is tőlük származnak.

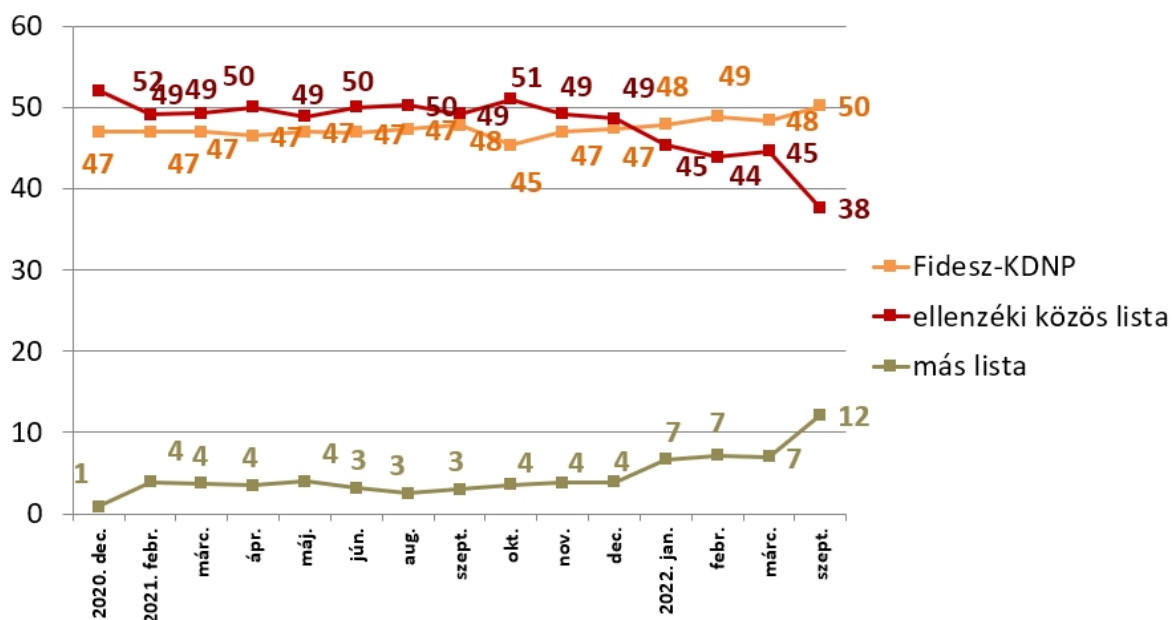
A FIDESZ bár mintegy 700 000 szavazót veszített, a pártot választók közel felének (49 százalék) támogatásával továbbra is rendelkezik. A kutatás adatai megerősítik, hogy az időközi választások eredményei tükrözik a jelenlegi politikai viszonyokat. Nem omlott össze a Fidesz támogatottsága. Az ellenzéki szavazók csalódottságát, kiábrándulását jelzi a ma már csak szavakban létező ellenzéki lista támogatottsága is csak 38 százalék.

A demokratikus ellenzék szavazóinak szemében a választási eredmények következtében pillanatnyilag megingott a közös lista, az együttes ellenzéki fellépés iránti bizalom, a demokratikus ellenzéki pártok egyenkénti támogatottságának összege alig marad el a listától: 37% százalék körüli. A

kormánypárttól elpártolók nagyobb része visszavonult a politikai véleményalkotástól. A demokratikus ellenzék támogatottsága nem növekedett.

A Fidesz és az ellenzéki közös lista támogatottsága a listát választók körében

Az MSZP nagyjából hat százalékon áll a pártot választók körében, a választás előtti utolsó méréshez képest egy százalékot vesztett. Nem tudta megakadályozni a támogatáscsökkenést az a korrekt és felelősségteljes hozzáállás, amelyet az MSZP tanúsított az elvesztett választás után az ellenzéki összefogás iránt. Az ellenzéki szavazók inkább támogatták a vereségért felelősséget nem vállaló pártokat. A meggondolatlan mondatok, (elhervadt szegfű), kezdeményezések (uniós kilépésről népszavazás) eredménye is a szavazatvesztés.

A demokratikus ellenzéki pártok között változatlanul a Demokratikus Koalíció a legerősebb, a pártot választók körében 14 százalékos a támogatottságuk. Az kérdés, hogy az „egy a zászló, egy a tábor” elv szerinti politikai irányvonal (árnyékkormány) mennyire valósítható meg a baloldali választók körében, növeli-e támogatottságukat. Ugyanis világos az elképzelés: a demokratikus ellenzéki politikai erőktől kíván elsősorban szavazókat elcsábítani, ahelyett, hogy a bizonytalanná váló szavazópolgárokat akarná megnyerni.

A Jobbik (hat százalék) összeesett, egy évvel korábbi támogatottságából mintegy tíz százalékot vesztett. Korábbi szavazóinak fele már a Mi Hazánknál van. Várhatóan hónapokon belül egyre érdekeltőbbek lesznek az ellenzéki együttműködésben. De az sem zárható ki, hogy versenyre kelnek a Mi

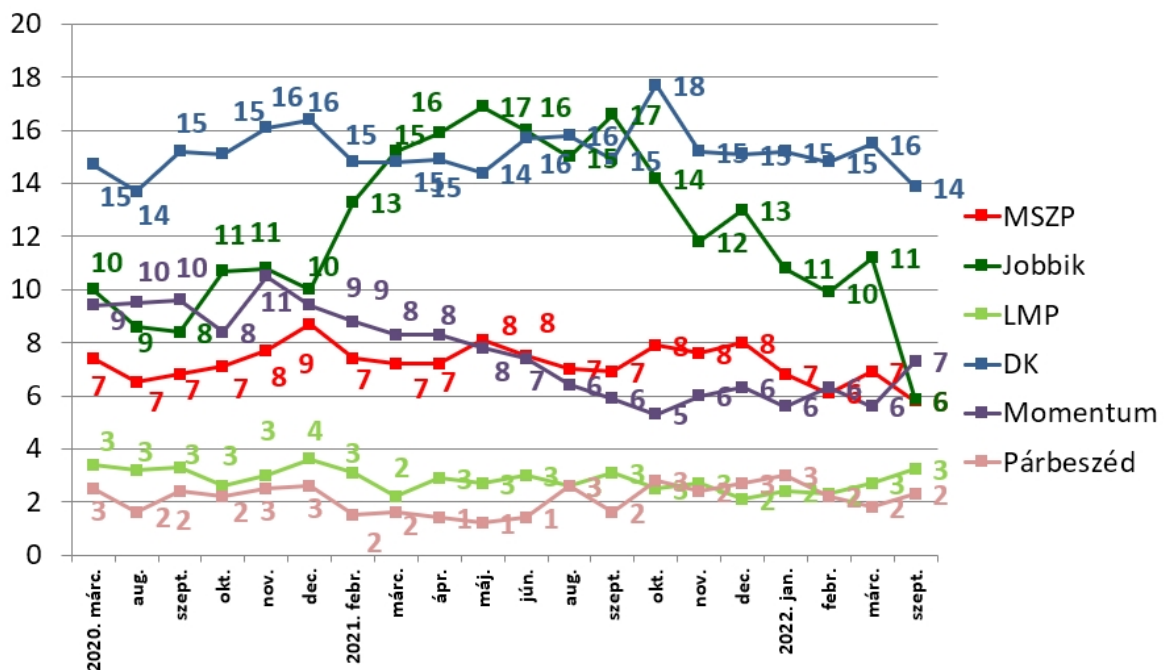
Hazánkkal támogatóik visszahódításáért. Mégis a konszolidáció valószínűbb, a jelenlegi pártvezetés nagyobb része meg kívánja tartani a jelenlegi pozíciót.

A Momentum (hét százalék) vonzerejét továbbra is az újdonság varázsa adja, amelyet az önkormányzatokban megvalósított politikájuk egyre jobban rombol. Éleződni látszik a párton belüli ellentét, kérdés, hogy mikor lesz a legközelebbi robbanás.

A két zöld párt esetében egy-egy látványos akciójuk, illetve az egyre inkább a figyelem középpontjába kerülő klímaváltozás miatt növekedhetett támogatottságuk. (LMP: három százalék; Párbeszéd: két százalék) Megjegyzendő, hogy e pártok támogatottsága két választás között általában magasabb annál, mint amennyi realizálódik a voksokban.

Az ellenzéki pártok támogatottsága

a pártot választók körében

A kormánypárt szavazótáborát elhagyó egy része a Mi Hazánkhoz áramlott ár, amely jelentősen bővítette támogatóinak táborát (7,8 százalék). Támogatottsága várhatóan tovább fog növekedni. A listát választók körében már jelenleg is 8,4 százalékon állnak.

A kutatás során véleményt kértünk a várhatóan az ellenzéki politikai elit első vonalába lépő új pártvezetőkről is. Ismertségük természetesen még jóval elmarad a már évtizedek óta politizáló társaikétól. Nem meglepő, hogy a Párbeszéd új társelnöke Tordai Bence, aki már négy éve aktív politikai szereplő, a legismertebb, ahogy az LMP frakcióvezetőjévé avansált Ungár Péter személyisége is közismert. Érdekes, hogy Gyöngyösi Márton, a Jobbik

új elnökét – bár több éve uniós képviselő – jóval kevesebben ismerik. Az is meglepő, hogy Komjáthi Imre az MSZP elnökhelyettese és társelnökjelöltje ismertebb, mint a Momentum elnöke, Gelencsér Ferenc.

Ami a népszerűségüket illeti Ungár Péter és Komjáthi Imre kapta a legmagasabb értékelést (51-50 százalék). Ungárt kevésbé megosztónak tartják a választók, mint az MSZP elnökhelyettesét. Tordait és Gelencsért néhány százalékkal többen tartják ellenszenvesnek, mint rokonszenvesnek. Gyöngyösi rokonszenvindexe a legalacsonyabb a vizsgálatba bevont vezetők közül.

Az öt politikus közül az ellenzéki szavazók (kivéve a Mi Hazánk szavazóit) és a párt nélküliek körében is Komjáthi Imre a legnépszerűbb, akiről a megkérdezettek 85 százaléka tudta, hogy MSZP-s politikus. Meglepő módon, Tordai Bencéről tudták legkevesebben, hogy melyik politikai párt tagja. (Párbeszéd)

A kutatásban rákérdeztünk arra is, hogy a megkérdezettek szerint az Fidesz-KDNP becsapta-e a választópolgárokat a választási kampány során, amikor a rezsicsökkentés fennmaradását ígérte. A választ e kérdésre természetesen elsősorban a párttámogatottság határozta meg. (Nem csapta be a kormánypárti szavazók 88 százaléka szerint, becsapta az ellenzéki szavazók 93 százaléka szerint). Figyelmet érdemel, hogy a kormánypárti szavazók 12 százaléka is igennel válaszolt. A Mi Hazánk szavazóinak több mint kétharmada, de a párt nélkülieknek is közel kétharmada szerint a Fidesz-KDNP becsapta a szavazókat a választási kampányban elmondottakkal.

A lakosság egésze megosztott e kérdésben, de nagyobb az a csoport: 54 százalék, amely szerint becsapták a választókat, mert a választási kampány során a Fidesz politikusai azt mondták, hogy marad a rezsicsökkentés. A válaszolók 42 százaléka viszont a nemzetközi körülményekre hivatkozva felmenti a Fideszt.

Az MSZP „Rezsistop” összefoglaló nevű javaslatáról a lakosság 43 százaléka hallott. A választópolgárok kimagasló többsége egyetért a javaslat egyes elemeivel: az energiahordozók áfájának csökkentését a megkérdezettek háromnegyede támogatja a közepesnél nagyobb mértékben; az épületszigetelés támogatását és az áram árának a paksi előállítási árban történő korlátozását 72-72 százalék. Ha az egyetértés mértékét átlagosztályzatokkal fejezzük ki, akkor – egy ötfokú skálán – 4,1-4,2-es értéket kapott mindhárom elképzelés.

Szeredi Péter
Szociális Demokráciáért Intézet